

Poloniae finitimarum
que locorum descriptio
Johann Bussemacher ex.
Henricus Nagel fecit

flu. fontes visuntur iuxta Crumlavv urbem. Tyras autem quem Nyester nunc vocat, in Premisilia ortus, versus Eurum trahitur, ac ponto Euxino miscetur. Hypanis autē flu. Bugh hodie dicitur, ex palude oritur, haud ita procul ab Oleska vrbe, ac VVistula non procul a VVyschigrada miscetur. Borysthenes autem cui nunc Nyepero nomen est, ex vlginoso Moscouiæ deserto prolans, in Euxinum quoque pontum degurgitat. præter hos ignobiliores multi allabuntur. Montes ferè nulli sunt, præter quā qua in Meridiem vergit, & ab Vngaria, Sarmaticis, Capathij, quæ montibus, quos Tatri incolæ vocant, dirimitur. Sylvis omnis pene regio obducitur, quæ omnes Hercinie portiones sunt, vnde vicinis Germanis fraxinos ingenti copia ministrant. Plumbi metalla ingenti fodiunt abundantia. Cupri quoq; particulæ crebræ apud Præmisliam urbem reperiuntur, cui tamen minimè insidiantur. Nec auri minere illis defuisse creduntur, si eius venæ inquirantur, Salis fodinæ hicbinæ extant, altera Bochniæ vrbe, quatuor à Cracouia miliaribus distita, altera Velisci quam Vielitzham vocant, quinque ab eadem Cracouia miliaribus distante. Velisci quidem leuiori omnia opera constant: Bochniæ magnus in extrahendo labor est, cum quod multis in locis extrahitur tum etiam quod ex altissimis fossis, interim per cuniculos trahitur, interim machinis subtus fabrefactis, attollitur, donec hac & illac vario flexu per cryptas prouolutus, & sexies minimum subterraneis illis machinis sublatus, demum ad supremi introitus fauces conuoluitur, vt claram in lucem attollatur. Cumque Velisci fossæ sint præter cameras, alicubi octo cubitis, multis interim longioribus, constat Bochniæ præter primarum faucium immanem profunditatem in altissimam fossam octoginta scalarum altitudinem, durare, & quotidie fieri altiore, innumera salis excisa copia. Bochnianæ glebæ puriores salioresque existimantur, Vtrobique per reliqui salis rupes, venæ quædam euagantur pellucidæ & Christalli modo nitidæ, salis gemmæ vt recentiores cognominantur, cuius præcipuus est in medicinis vsus. Apparent & venæ extincto carboni nigrore similes, quarum materiam, aurei pondere contritam & modico vino sumptam, aluum soluere aiunt. Mirum verò inter tot fecundæ naturæ miranda opera, spectaculum tanta altitudine solidos salis demitti montes, & cuniculis in tanta spacia adauctis, ad lucernarum lumina moles subterraneas excauari. Nullus illic dies, nulla nox sed vmbre tantum sine cælo. Velisci non rarò ingentium sese templorum specie cameræ efferunt, immanibus salis columnis extantibus, quibus superiora solido & ipsa concreta sale ceu fornices quidam sustinendis montibus enati, imminēt, grauissimo sese pondere, admirabili quadam operariorum industria librante, Bochniæ mille quingentorum pondo Germanicorum graues micæ extrahuntur, & interdum maiores cædi aiunt. Hæc autem Romana pondo tria millia æquant. Est & in hac terra aliud naturæ miraculum, quæ apud Nochovv & Paluky oppida ollas sua sponte fingit formatque, quæ è terra extractæ ac siccata, vt factitiæ olla vtiles sunt. Sulphuris præterea hic venæ sunt pluri-
mæ, cum thermæ nullæ sint.

Polonici nominis originem tradunt à planis campis, quos Pole ipsi vernacula sua lingua vocant. Dicunt enim ex Croatia populis in Dalmatia duos egressos esse fratres Zechum & Lechum, quorum hic versus Orientem & Septentrionem tractum tenuerit, vbi planities latulque campus erat, ex eoque Poloniam terram nominasse. Hi itaque eiectionis Vandalis, qui hoc loci olim habitarunt, hunc tractum occuparunt. Erant autem Vandalis VVigevvorum populi à Vandalo Tuiskonis & Manni nepote sic dicti, quem apud Tuiskones imperasse refert Berofus, tempore Altadis duodecimi regis Babyloniorum à quibus & Vandalus flu. quem Vistulam hodie vocamus, dictus est: cum namque Vandalis à Fontibus ad ostia vsque accoluerunt, ac inter Sarmatas Europæos commemorati fuere quamquam hoc controuersum dicit Erasmus Stella, qui Peucinos Bastarnasque eadem loca tenuisse refert. Diuiditur autem Polonia in duas partes, quarum quæ Saxonibus Prutenisque vicina est, maior Polonia dicitur, altera Hungariæ ac Russiæ obiecta minor vocatur. Regnum vniuersum velut in quatuor regiones diuisum, quas in orbem Rex quotannis inuisit: singulæ ternis mensibus alunt regem regiumque comitatum Complectitur minor Polonia Vistulæ fontes, ac Cracouiam celebrem & amplissimam urbem, in qua regia est, totiusque regni Gaza: Rundissa flu. urbem circumluit & aquæductibus etiam perluit. Sita verò est Cracouia ad Valuelū montem, in cuius summitate regia arx est, floretque Academia celebri, quam primū quidem Hedvvigus & Casimirus reges fundasse, Vladislaus autē anno 1400. restaurasse perfecisseque dicuntur. Maior autem Polonia complectitur famatissimas vrbes Guesnam, quam Lechus ædificasse ibidem in planicie dicitur. cæteræ ciuitates parum nitidæ sunt, ex maceria domus ferè omnes compositæ, pleræque luto collinitæ. Regionis aer purus, sed frigidus rigensque ac feueræ hyemes, plaga autem eius palustris & nemorosa plana, rarissimisque montibus conspersa. Solum ferax, triticique abundas, nec minus hordei leguminumque. Verum nec olearum nec vinetorum patiens, ob rigidum vicinum Septentrionem: ideoque etiam genti ignotus omnis vinearum cultus, ac rarissimus vini vsus, cum bibacissimum sit hominū genus, vt totus Septentrio. Factitia ex tritico aliisque generibus seminum potio est in vsu. Est & pascuis idoneū solum, armenta latè pascuntur, vnde lacte, butyro, carne ac id genus edulij abundat. Mirum autem cur totus hic tractus in Scythiam vsque adeo apibus abundet, vt ceræ mellisque nusquam maior copia sit, nec artem ibi expectant, nec industria iuuari volunt, sibi metaluaria intra roborum excauata latera construunt, adeo vt grauissimas hyemes iuxta facile ferant. Estque hæc terra planè suis prædita floribus, & per æstiuam nullos magis Sol aspicit, quando longissimus est dies, qui animali ad labores nato breuibis vmbis operam intercipit. vnde hic mellis ceræque copia tam ingens, vt non satis his Polonis atque Ruthenis loci super sit quibus illa recondant, arbores namque omnes & syluæ aluearibus mellificantium nigricant. Venatio præterea Polonis multiplex est. eius enim nemoribus gignitur equus syluestris cornu ceruino, Bos ferus, Romani vrum vocant, bifontemque. Aucupium ibi largum, piscatioque diues. Picis resinæque quotannis ibidem collectæ ingens lucrum. Regio omnis nobilissimis fluminibus rigatur, quorum primum est Vistula, inde Chronus quem Pregel nunc vocant accola; hunc sequitur Nyemien ex paludibus ortus prope Kopiolovv. post eum Rubon flu. in Lithuania ortus. Viadrus quoque quem Oderam nunc dicunt, fontes suos Polonia debet, quos iuxta Odri nomine vicum cernere licet. nec procul ab his Vartæ flu. fon.